

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 136

Valtuustoaloite kotimaisen kalan ja kotimaisten kausituotteiden osuuden lisäämiseksi päiväkotien ja koulujen ruokatarjonnassa – Anne Liimola

TRE:670/12.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:

Ulla-Maija Ojalampi, Elli Rasimus

Valmistelijan yhteystiedot

Palvelupäällikkö Pia Mikkola, puh. 050 468 2922, vt. opetuspäällikkö Ulla Ojalampi puh. 050 428 3044, Pirkanmaan Voimia palvelujohtaja Susanna Järvinen, puh. 040 800 4887, etunimi.sukunimi@voimia.fi, Pirkanmaan Voimia tuotepäällikkö Maiju Suvanto, puh. 040 806 2828, etunimi.sukunimi@voimia.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Anne Liimolan aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuutettu Anne Liimola esittää, että päiväkotien ja koulujen ruokatuotannossa lisätään kotimaisen kalan osuutta ja vähennetään ulkomaisen kalan käyttöä ja kotimaisuusastetta nostetaan myös kasvien, vihannesten, marjojen ja hedelmien osalta. Lausunnossa pyydetään selvittämään, millaisella aikataululla kotimaisuusasteen nostaminen on mahdollista. Lisäksi vastauksessa tulee selvittää, miksei kotimaista kalaa ole tarjolla jo nyt ja miksi kotimaisia puutarha- ja metsämarjoja ei käytetä enempää.

Eettisesti ja kestävästi toteutetulla ruokailulla on tärkeä merkitys lasten ja nuorten ravitsemus- ja kulutusvalintojen muodostumisessa. Lähituotteiden tarjoaminen tukee osaltaan kasvatukselle ja opetukselle asetettujen kestävään elämäntapaan liittyvien tavoitteiden toteutumista. Kokonaisuudessaan Voimian käyttämien elintarvikkeiden kotimaisuusaste on korkea. Esimerkiksi liha, leipä ja leipomotuotteet sekä maito ja maitotaloustuotteet ovat käytännössä lähes aina kotimaisia. Hedelmistä kotimaista omenaa käytetään saatavuus ja hinta huomioiden.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pirkanmaan Voimia on ollut aktiivinen hedelmätuen kehittämisessä sellaiseen muotoon, jotta marjoja ja hedelmiä voitaisiin valtion tukemana käyttää monipuolisemmin päiväkotien ja kouluruokailussa. Käytössä olevat pakastemarjat ovat pääsääntöisesti kotimaisia. Hinta ja saatavuus estää tällä hetkellä tuoreiden marjojen käytön.

Tällä hetkellä järvikalasta valmistettuja kalamureketuotteita on tuotu ruokalistalle sei- ja lohipohjaisten tuotteiden tilalle. Kilpailutetut järvikalamureketuotteet ovat noin 70 % kalliimpia kuin sei- ja lohipohjaiset tuotteet. Kala- ja kalavalmistekilpailutuksessa markkinavuoro-puhelussa pyritään löytämään uusia kotimaisia tuotteita yhteistyössä tuottajien kanssa. Kotimaisen kalan osalta haasteina ovat isojen määrien saatavuus, jalostusaste ja hinta.

Kasvikset ja vihannekset ovat kotimaisia vihannesten viljelykaudet ja saatavuus huomioiden. Salaatit, tomaatit, paprikat ja kurkut ovat kausittain kotimaisia. Kasvihuoneessa kasvatettujen tuotteiden ympäristön ja hinnan vuoksi tuotteita hankitaan myös EU-alueelta. Perunat ja kaali ovat aina Suomessa tuotettuja, porkkana ja lanttu pääsääntöisesti suomalaista alkuperää. Kotimaisuusastetta voidaan kasvattaa lisäämällä juuresten käyttöä, joka on yksi Voimian ilmastotiekartan tavoitteista 2023–2025 välisenä aikana. Myös viljojen osalta kotimaisuusastetta kasvatetaan Voimian ilmastotiekartan mukaisesti 2022 alkaen, vaihtamalla riisi kotimaisiin viljalisäkkeisiin ja perunaan.

Pirkanmaan Voimia arvostaa korkealaatuisia raaka-aineita ja elintarvikehankintojen kokonaistaloudellista kestävyyttä. Laki julkisista hankinnoista ohjaa hankintayksikön kohtelevaan hankintamenettelyyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättömästi. EU:n yhteisillä sisämarkkinoilla kotimaisuutta ei voida käyttää julkisten hankintojen kriteerinä, sillä se olisi muiden maiden tuottajia kohtaan syrjivää. Käyttämällä elintarvikehankinnoissa erilaisia tuoteryhmäkohtaisia kriteerejä mm. hyvän ravitsemuksen, eläinten hyvinvoinnin, elintarvikeeturvallisuuden, ympäristövaikutusten ja sosiaalisen vastuullisuuden näkökulmasta Pirkanmaan Voimia ohjaa hankintoja vastuullisesti tuotettujen kotimaisten elintarvikkeiden suuntaan ja ottaa huomioon myös kaupungin taloudelliset mahdollisuudet.

Pirkanmaan Voimian tavoitteena on säilyttää elintarvikkeiden kotimaisuusaste korkealla tasolla myös tulevaisuudessa. Voimia on laatinut ilmastotiekartan vuosille 2023–2025. Tämän tiekartan tavoitteena on nostaa päiväkotien ja koulujen ruuan kotimaisuusastetta entisestään mm. lisäämällä juuresten, viljalisäkkeiden ja perunan käyttöä.

Kotimaisten tuoreiden marjojen käyttöä estää tällä hetkellä hinta ja saatavuus, mutta Voimia on aktiivinen hedelmätuen kehittämisessä, jotta marjoja ja hedelmiä valtion tukemana voitaisiin käyttää monipuolisemmin päiväkodeissa ja kouluissa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kotimaisesta järvikalasta tuotettuja kalamureketuotteita löytyy jo nyt päiväkotien ja koulujen ruokalistalta. Kilpailutetut järvikalamureketuotteet ovat noin 70 % kalliimpia kuin sei- ja lohipohjaiset tuotteet. Kotimaisen kalan lisääminen päiväkoti- ja kouluruokailuun aiheuttaa kustannuspaineita ateriahintoihin. Lisäksi haasteena kotimaisen kalan käytön osalta ovat isojen määrien saatavuus ja jalostusaste. Pirkanmaan Voimia tekee kuitenkin yhteistyötä kalatoimittajien kanssa, jotta varmistettaisiin kotimaisen kalan saatavuus.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§136

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työsopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhI 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)